

Golem-motivet i judisk tradition

Rabbi Löw och hans golem i Prag

Golemberättelsen *per excellence*

Sägs ha skett 1580

Började berättas långt senare

Rabbinsk litteratur

- Adam = golem
 - Rava skapar en människa och skickar till R. Zera
 - Två amoraim skapar en kalv som de äter upp
- => absolut rättfärdiga människor kan skapa liv

Sefer Jetzira

- beskrivning av världens skapelse
- manual att skapa liv med hjälp av bokstavskombinationer

Sefer Jetzira

»And when Abraham our father gazed, he looked, saw, delved, understood, engraved, carved, permuted and depicted, and he was successful. And the Master of all, Blessed be He, revealed Himself to him, and took him in His bosom, [kissed him on the head, and called him, 'my Beloved']. He made a covenant with him ... »

Medeltidens Frankrike / Tyskland

- Sefer Jetzira i vissa kretsar = magisk handbok
- »att skapa liv» del av mystik ritual
- utfördes enligt noggranna instruktioner
- uppfattades som »farligt»

1400-talet: framväxt av golemlegender

- golem som tjänare
- golem som »monster»
- en golem är stum som regel; undantag finns
- kan utveckla farliga sidor när den växer / blir större
- ges liv genom att lapp med gudsnamnet stoppas i munnen + »emet» ristats på pannan

Golem-motivet

- mystik övning
- folktro
- »midrash»?

Arkiv X: Kaddish

- hur beskrivs judisk mystik?
- hur kan vi tolka denna golem-berättelse?
 - förvanskning / hollywoodisering?
 - demonisering av Ariel?
 - feministiskt programförklaring?